

Načrt ocenjevanja za predmet:

LIKOVNA UMETNOST, za šolsko leto 2026/27

1. NAČINI OCENJEVANJA

Pri predmetu se za zaključno oceno zbirajo naslednje ocene:

- **2 pisni oceni** (pisno ocenjevanje znanja / pisni izdelki),
- **2 praktični oceni** (likovni izdelki).

Vse ostale oblike preverjanja, spremljevalne aktivnosti, zapiski, portfolio ter delovne naloge se uporabljajo izključno za **spremljanje napredka, sprotno povratno informacijo in vrednotenje procesa**, vendar **niso predmet zaključnega numeričnega ocenjevanja**.

Učitelj ima pravico in možnost, da po predhodni najavi (ali v okviru rednega preverjanja) ustno preverja znanje dijakov.

Pri **zaključevanju** ocene velja pravilo, da sta **oba sklopa enakovredna**.

Pisni preizkusi:	50 %
Likovni izdelki :	50 %

2. MERILA OCENJEVANJA MED ŠOLSKIM LETOM

Merila ocenjevanja so dijakom predstavljena na uvodni uri.

2.1 PISNO OCENJEVANJE

Ocena	Dosežene točke
1 – nezadostno	(0–49 %)
2 – zadostno	(50–64%)
3 – dobro	(65–77 %)

4 – prav dobro	(78–88 %)
5 – odlično	(89–100 %)

Pri pripravi testa približno **polovica vseh točk preverja minimalne standarde**, preostale pa lahko višje ravni znanja.

Dijaki morajo biti seznanjeni s točkovno vrednostjo posameznih nalog, na vsakem testu mora biti zapisan še točkovnik – meje za ocene ter seznam dovoljenih pripomočkov.

2.1 DRUGE OBLIKE OCENJEVANJA (izdelek)

LIKOVNO SNOVANJE – kriteriji in opisniki za likovni izdelek / mapo

Ocena	Opisniki za likovni izdelek in likovno snovanje
1 (nezadostno)	- Izdelka se ni lotil ali je povsem nedokončan; - ne obvlada osnovnih prvin likovnega jezika in likovne tehnike; - izdelek ne odraža razumevanja zadane likovne naloge ali koncepta; - odsotnost ustvarjalnega truda in neupoštevanje osnovnih navodil.
2 (zadostno)	- Izdelek je pomanjkljiv ali površno dokončan; - likovna tehnika je uporabljena s težavami, izvedba je mestoma nečista; - likovni problem (kompozicija, proporci, barvni odnosi) je razviden le delno z večjimi pomanjkljivostmi; - izdelek kaže šibko razumevanje zastavljenih ciljev likovnega snovanja.
3 (dobro)	- Izdelek je izdelan v skladu z osnovnimi navodili in je dokončan; - likovna tehnika je obvladana na povprečni ravni, izvedba je korektna; - likovni problem je rešen ustrezno, vendar brez večje izvirnosti ali osebne likovne izjave; - upošteva osnovne zakonitosti likovnega jezika.
4 (prav dobro)	- Estetsko dovršen in tehnično čist izdelek; uspešno in samostojno rešuje zadani likovni problem; - spretno in premišljeno kombinira likovne elemente ter material oz. tehniko glede na motiv; - opaziti je dobro poznavanje likovne teorije in samostojen ustvarjalni pristop.
5 (odlično)	- Izjemno izviren, likovno prepričljiv, tehnično brezhiben in estetsko dovršen izdelek; - suvereno, samostojno in izvirno uporablja likovno tehniko ter nadgrajuje pridobljeno znanje lastne likovne govorice; - poglobljeno in celostno rešuje likovni problem ter presega pričakovanja po kreativnosti in izvedbi.

3. STANDARDI ZNANJA

1. letnik

VSEBINSKI SKLOP	Standardi (minimalni standardi znanj- krepki tisk)
1. LIKOVNI JEZIK	Dijak: - v svojih likovnih izdelkih izvirno uporabi likovne elemente, likovne spremenljivke in načela likovnega reda; - na likovnih izdelkih opredeli in vrednoti likovne elemente, likovne spremenljivke ter kompozicijske principe; - v likovnem delu ustvari iluzijo prostora z uporabo globinskih vodil; - smiselno poveže likovne dejavnosti z uporabo likovnega jezika na različnih likovnih področjih.
2. LIKOVNE TEHNIKE	Dijak: - raziskuje različne likovne tehnike, jih vešče in izvirno kombinira; - smiselno izbere in uporabi likovno tehniko glede na likovni motiv; - se samostojno izrazi v kompleksnejših likovnih tehnikah.
3. LIKOVNE VSEBINE V PROSTORU IN ČASU	Dijak: - načrtuje kakovostne in trajnostne spremembe v prostoru ter kritično ovrednoti predlagane rešitve; - na različnih likovnih področjih oblikuje izviren in kompleksen likovni izdelek v povezavi s posebnostmi lokalnega okolja in širše; - načrtuje in izvede problemsko osmišljeno projektno likovno nalogo s

	pomočjo medpredmetnega povezovanja
	Dijak: - ob izbranih umetninah prepozna in poimenuje elemente likovnega jezika in tehnike, ki jih je usvojil v osnovni šoli, pri čemer uporablja ustrezno terminologijo; - razloži, da je analiza umetnine vezana na vsebinski in oblikovni vidik ter družbenozgodovinski kontekst, ter
1. UVOD V UMETNOSTNO ZGODOVINO: VSTOPIMO V SVET UMETNOSTI	analizira izbrano umetnino; - navede glavna umetnostnozgodovinska obdobja in jih razporedi v pravilnem časovnem zaporedju; - ob izbranih umetninah pojasni vlogo in razloži pomen likovne umetnosti za posameznika in družbo.
2. ANTIČNA UMETNOST – ČLOVEK KOT MERILO STVARI	Dijak: - ob izbranih umetninah razloži načelo antropocentričnosti v antični umetnosti; - ob analiziranju reprezentativnih primerov umetnin prepozna spremembe v posameznih fazah slogovnega razvoja, kar izkaže tako, da jih opiše, - navede najpomembnejše motive grškega in rimskega kiparstva (poudarek na aktu in portretu, tudi: kuros, atlet, upodobitve bogov/boginj, cesarski portret) in predstavi njihovo osnovno funkcijo,

	- z ustreznim strokovnim izrazjem poimenuje najpomembnejše dele grškega in rimskega templja ter pojasni njihovo povezanost; - prepozna elemente antične arhitekture na arhitekturnih spomenikih svojega lokalnega in širšega okolja ter jih vrednoti; - našteje različne arhitekturne tipe rimske profane arhitekture, pojasni njihovo namembnost ter jih vzporeja in vrednoti s sodobnimi arhitekturnimi tipi; - na konkretnih primerih predstavi najpomembnejše tehnike, oblikovne značilnosti in funkcije antičnih slikarskih umetnin; - prepozna prisotnost elementov antične arhitekture na novih primerih umetnin iz kasnejših obdobj, kar izkaže tako, da jih poimenuje; - vrednoti prisotnost elementov antične arhitekture v različnih kontekstih; - predstavi grško kiparstvo kot odsev načina življenja in povezave etike in estetike po načelu »zdrav duh v zdravem telesu« ter poišče možnosti za uresničevanje tega načela v svoji vsakodnevni rutini.
3. SREDNJEVEŠKA UMETNOST – DUHOVNI SVET KRŠČANSTVA	Dijak: - predstavi pomen Cerkve in fevdalnih gospodov kot naročnikov umetnin, ki odražajo vlogo krščanstva v srednjem veku, njihov način življenja in vrednote; - prepozna in opiše cerkev in samostan kot značilna primera krščanske arhitekture ter pojasni njuno vlogo in pomen v srednjeveški družbi in kasnejših obdobjih; - opiše spremembe v razvoju najpomembnejših tipov srednjeveške cerkve: starokrščanska bazilika –

	romanska romarska cerkev – gotska katedrala; - poveže šilasti lok z gotsko skeletno gradnjo in polkrožni z romansko masivno gradnjo, poimenuje stavbne elemente; - razloži koncept katedrale kot celostne umetnine tako, da ob konkretnih primerih umetnin pojasni povezanost ter estetsko in ikonografsko usklajenost arhitekturnih, kiparskih in slikarskih prvin pri predstavitvi ideje nebeškega Jeruzalema na Zemlji; - na konkretnih primerih predstavi najpogostejše srednjeveške ikonografske motive (Križani, Marija z Detetom, pietà) in pojasni njihovo vlogo v kasnejših umetnostnih obdobjih.
4. RENESANČNA UMETNOST – ROJSTVO MODERNEGA SVETA	Dijak: - navede konceptualna izhodišča renesančne umetnosti v idejah antike, prepletenih s krščanstvom, ter jih ob izbranih umetninah razloži; - ob konkretnih primerih umetnin poimenuje in opiše najpomembnejše slogovne značilnosti renesančne umetnosti, novosti v upodobitvi prostora in nove slikarske oz. grafične tehnike; - ob izbranih umetninah poimenuje renesančne arhitekturne tipe (cerkev na osnovi centralnega tlorisa in mestna palača), kiparske naloge (portret, nagrobnik, konjeniški spomenik) in jih opiše; - predstavi značilne renesančne motive (akt, portret, mitološki motivi) in pojasni njihovo vsebino; - vsebinsko in oblikovno analizira izbrane renesančne umetnine ter ubesedi njihovo sporočilo; - pisno ali ustno ali likovno izrazi doživljanje izbranega umetniškega dela;

	- našteje najpomembnejše umetnike in prepozna njihova reprezentativna dela ter vrednoti glede na srednji vek spremenjeno vlogo umetnika kot univerzalnega človeka in genija; - ob izbranih reprezentativnih umetninah pojasni vlogo mecenstva v renesančni umetnosti; - prepozna vpliv renesančnih umetnin na kasnejša obdobja in njihovo prisotnost v popularni kulturi, kar izkaže tako, da poišče primere in jih opiše; - preoblikuje izbrano renesančno umetnino, tako da njeno sporočilo prenese v sodobni čas, in pojasni svojo aktualizacijo.
5. BAROČNA UMETNOST-ZMAGOSLAVJE CERKVE IN ABSOLUTIZMA	Dijak: - opiše vpliv protireformacijskega gibanja na baročno umetnost ter na konkretnih umetninah pojasni, kako se ta vpliv odraža v ideji in likovnem izrazu; - opiše vpliv absolutističnega načina vladanja na baročno umetnost ter na konkretnih umetninah pojasni, kako se ta vpliv odraža v ideji in likovnem izrazu; - razloži koncept baročne celostne umetnine kot specifičnega umetnostnega ambienta in ob konkretnih primerih umetnin pojasni prepletenost arhitekture, kiparstva in slikarstva z glasbo, oblačilno kulturo, parkovnimi ureditvami in protokolarnimi dogodki; - ob analizi izbranih baročnih umetnin prepozna ključne oblikovne oz. formalne in vsebinske novosti ter jih predstavi; - ustno/pisno/likovno ali z drugimi izraznimi možnostmi izrazi svoje

	doživljanje izbranega umetniškega dela; - navede najpomembnejše umetnike in prepozna njihova reprezentativna dela; - s slogovnega vidika primerja izbrane baročne umetnine z renesančnimi in opiše razlike; - pojasni vlogo baroka v razvoju umetnosti na Slovenskem in ob konkretnih umetninah razloži umetnostne povezave s tujino; - ubesedi ali likovno izrazi svoj odnos do slovenske kulture in umetnostne dediščine.
6. UMETNOST 19. STOLETJA – STOLETJE REVOLUCIJ	Dijak: - pojasni, kako hitre družbenopolitične spremembe v 19. stoletju vplivajo na razvoj umetnosti; - predstavi prehod od tradicionalno pojmovane umetnosti k modernizmu kot posledico spremenjenih družbenopolitičnih razmer in napredka tehnologije in znanosti, še posebej izuma fotografije, kar nakazujeta opuščanje »poustvarjanja resničnosti« in »posnemanja narave« ter naraščanje avtonomije umetnosti; - pojasni vlogo fotografije za razvoj slikarstva 19. stoletja; - navede nove arhitekturne smeri 19. stoletja in utemelji prevladujoče arhitekturne naloge posamezne smeri; - navede slikarske smeri 19. stoletja in jih ob izbranih primerih umetnin med

	seboj primerja; » zazna subjektivnost kot skupno značilnost različnih umetnostnih smeri, tako da na konkretnih primerih umetnin pojasni element subjektivnosti ter tako izkaže zmožnost razumevanja in prevzemanja perspektive drugega; - pojasni vlogo slovenskih impresionistov pri uveljavljanju slovenske likovne umetnosti in pri krepitevi nacionalne identitete ter navede predstavnike in njihova ikonična dela; - predstavi izbrano arhitekturno delo 19. stoletja iz lokalnega okolja in ga ovrednoti z vidika kulturne dediščine.
7. UMETNOST 20. STOLETJA – NA POTI V SODOBNOST	Dijak: - navede in razloži termine modernizem, avantgarda, abstraktna umetnost, konceptualna umetnost in sodobna umetnost, - ob izbranih primerih moderne arhitekture predstavi ključne novosti z vidika estetike, arhitekturnih nalog in materialov, pri čemer uporablja ustrezno terminologijo, - pojasni ključno vlogo avantgard za prelom s tradicionalno umetnostjo ter navede in opiše temeljne premike moderne umetnosti (npr. težnjo k inovaciji, avtonomijo formalnih likovnih elementov, izrazitejšo družbeno kritičnost, povezovanje z znanostjo in tehnologijo), - pozna širitev pojma umetnosti in navede nove pojavne oblike umetnosti v 20. in 21. stoletju (npr. readymade, instalacija, performans, land art, video itd.) ter jih opiše, - ob izbranih umetninah predstavi

	abstraktno in konceptualno umetnosti kot nov princip razmišljanja in ustvarjanja; - prepozna in na kratko predstavi izbrane primere umetniških del moderne in sodobne umetnosti v svetovnem merilu in na Slovenskem ter jih poveže z ustreznimi gibanji oziroma usmeritvami in/ali idejnimi zaledji; - povezuje teoretično znanje o moderni in sodobni umetnosti z lastnim likovnim snovanjem tako, da ustvari lastna likovna dela ali spoznanja implementira v praktično ustvarjanje pri likovnosnovalnem delu predmeta; - kritično razbira vizualna sporočila in različne tipe podob, kar izkaže tako, da jih ubesedi in izpostavi navezavo na že znane koncepte iz preteklosti; - ob obisku izbrane razstave sodobne umetnosti ali sodobnega arhitekturnega projekta ubesedi svoje videnje, razumevanje in doživljanje sodobne umetnosti in arhitekture.
--	--

4. ROKI PISNEGA OCENJEVANJA – MREŽNI PLAN

<https://gimtol.si/wp-content/uploads/2026/09/Plan-pisnih-ocenjevanj-2026-27-1.obdobje-1.pdf>

https://gimtol-my.sharepoint.com/:x:/g/personal/lucka_ursic_gimtol_si/IQDw2GHnqu5USYYli8pwppgBAschVM_ZWIB1lr9gLFH7WLE?rtime=0KjX98QV30g

5. NAČINI IN MERILA OCENJEVANJA NA POPRAVNIH IN DOPOLNILNIH IZPITIH

Popravni oziroma dopolnilni izpit iz predmeta Likovna umetnost in Umetnostna zgodovina traja skupno do 90 minut in obsega **dva enakovredna dela**.

(50 % izdelek/praktični del + 50 % ustni del):

Praktični likovni izdelek v kombinaciji z znanjem.

Pravila ocenjevanja pri praktičnem delu in ustnem delu izpita so enaka kot pri pisnem in ustnem ocenjevanju v razredu.

V Tolminu, 19. 9. 2026

Vodja aktiva družboslovja: Vesna Lipušček

Podpis: *Vesna Lipušček*

Učitelj/i predmeta: Darija Gordić Milinković

Podpis: *Darija glu*

